

Vejdirektoratet

Carsten Niebuhrs Gade 43, 5.

1577 København V
Att. Kirsten Riis

Send pr mail til Kiri@vd.dk

Kystdirektoratet

J.nr. 2025 - 4797

Ref. saans

Den 05. august 2025

Dispensation til terrænændringer og placering af marksten til etablering af erstatningsnatur inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har via jeres rådgiver søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til terrænændringer og placering af marksten til etablering af 1200m² erstatningsnatur inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 42u, Sundby By, Stadager, Sundby Skovvej 21, 4862 Guldborg, i Guldborgsund Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

- Der må ikke foretages terrænændringer i forbindelse med etablering af erstatningsnatur, ud over det der er nødvendigt for etableringen af erstatningsnatur.
- Eventuel overskudsjord fra gravearbejder skal køres bort til en placering uden for de strandbeskyttede arealer.
- Arealet driftes fremover i overensstemmelse med ansøgningens punkt 2.3 "Drift og pleje", se bilag 4.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Kystdirektoratet kan tinglyse ovennævnte vilkår på ejendommen efter klagefristens udløb. Tinglysningen sker for ejers regning jf. naturbeskyttelseslovens § 66. Hvis der klages over dispensationen, sker tinglysningen kun, såfremt Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæster dispensationen.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejendommen ligger i landzone øst for Guldborgsund og op til vandløbet Sørup å, inden for strandbeskyttelseslinjen, se figur 1.

Det ansøgte areal er landbrugsareal i omdrift, beliggende på den nordlige bred af Sørup å, som er et §3-beskyttet vandløb. På sydsiden af åen, direkte over for det ansøgte, er der vejledende registreret beskyttet strandeng.

Der er tale om et lavtliggende, ådalslandskab, som før i tiden har henlagt til græsning, som fremgår af signaturen for eng/strandeng på de høje målebordsblade, se figur 2.

Fig. 2: Høje målebordsblade (1842-1899) – den røde prik marker det ansøgte, grøn signatur er eng/strandeng, blå linjer viser vandløb og de røde streger aktuelle vejledende matrikelskel.

Der søges om terrænændringer til etablering af erstatningsnatur for eksisterende beskyttet strandengsareal, der vil gå tabt ved gennemførsel af Vejdirektoratets projekt til højvandssikring af Guldborgsundtunnelen, som ligger ca. 3,6 km syd for det ansøgte, se figur 3.

Fig. 3: Placering af det ansøgte (blå) i forhold til Guldborgsundtunnelen (nederst til højre i billedet) (fra ansøgningen)

Erstatningsnaturen er del af et større projekt om kystbeskyttelse af Guldborgsundtunnelen, som Kystdirektoratet behandler efter kystbeskyttelsesloven i sag nr. 2025 - 4586. Der er i sagen truffet afgørelse efter kystbeskyttelseslovens §3 om tilladelse til kystbeskyttelsesanlægget. Tilladelsen er givet på vilkår af, at der etableres erstatningsnatur for 550 m² beskyttet strandeng, 1 forhold 1:2, svarende til ca. 1100m² erstatningsnatur, idet den jf. kystbeskyttelseslovens § 3 a, stk. 3 erstatter bl. a. en dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3, som ville være nødvendig for at gennemføre kystbeskyttelsesprojektet.

Det fremgår af ansøgningen, at i forbindelse med dialogen med Kystdirektoratet samt Guldborgsund Kommune, har kommunen foreslået placeringen af erstatningsnaturen, da dette ikke kan etableres på egen matrikel eller de tilstødende arealer. Placeringen er også valgt pga. tilstødende natur og fauna samt at området har forudsætningerne til egnet erstatningsnaturareal. Matriklen er ejet af 3. part, hvoraf bygherren, Vejdirektoratet, vil indgå frivillig aftale eller eventuelt ekspropriere arealet med lodsejeren.

Det vurderes på baggrund af det nærliggende § 3-beskyttede strandengsområde, herunder dettes højdeforandringer som ses af højdekurvekort, at det foreslåede markareal kan opnå samme karakteristika som dette- se figur 4.

Det planlægges, at arealerne nærmest ved å terrænreguleres ned til nær kote 0,0, således de oplever hyppigere oversvømmelse end de bagvedliggende arealer,

Fig.4: Forslag til erstatningsnatur angivet med gult (ca. 1.200 m²).
Terrænregulering udføres omtrentligt efter de viste højdekurver angivet i grå med en topkote på ca. 0,8 m (fra ansøgningen)

Derudover planlægges det at placere nogle marksten e.l. pr. 3-4 m ved højdelinjen for at fjerne muligheden for adgang med landbrugskøretøjer. – se figur 5.

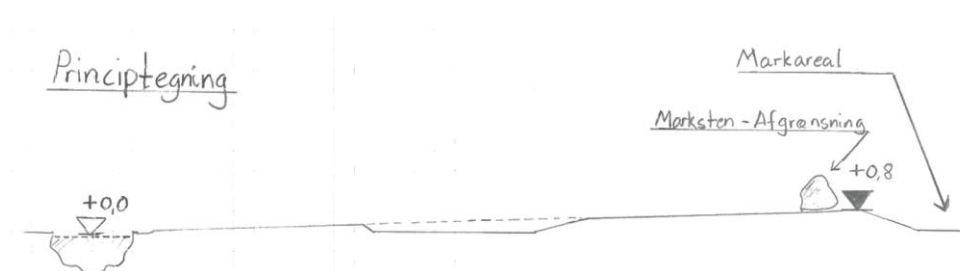

Fig. 5 – Princip-tegning af snit i ansøgt område til erstatningsnatur. Arealet nærmest åen terrænreguleres til nær kote 0,0 og vil have en næsten konstant hældning op til kote +0,8 m mod markarealet. Der tænkes udført mindre variationer i arealet for at opnå mulighed for lokale lavninger og variationer i landskabet (fra ansøgningen)

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 173, Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nord og Hyllekrog -Rødsand) ligger ca. 450 m mod vest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. H152 og fuglebeskyttelsesområder nr. F82, F83, F85 og F86. I fuglebeskyttelsesområde F85 indgår Ramsarområde nr. 21. Af fuglebeskyttelsesområderne ligger F86 (ca. 450 m mod vest) og F85 (ca. 1,2 km mod nordvest) nærmest det ansøgte.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på projektets mindre arealmæssige omfang og generelt naturforbedrende karakter. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

I mindre skovområder ca. 300 m nord og ca. 350 m syd for matriklen er der registreret forekomster af stor vandsalamander og flere arter af flagermus (arter.dk). Projektarealet, som er dyrket mark, vurderes ikke at have betydning som yngle- eller rastekområde for arterne.

På baggrund af ovenstående og et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskædigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet vurderer, at der ikke er landskabelige hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte, og at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation. Der lægges vægt på, at det samlede projekt, der skal beskytte Guldborgsund-tunnelen, har stor samfundsmæssig betydning. Der lægges desuden vægt på, at arealet historisk har været eng eller strandeng, som fremgår af signaturen på historisk kort (de høje målebordsblade).

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til det ansøgte.

Med venlig hilsen

Sabine Anna Stosiek
Kystdirektoratet
+45 51 83 16 59
saans@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Jens Laursen Risager og Ingrid Risager
- Guldborgsund Kommune, kommunen@guldborgsund.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Guldborgsund, guldborgsund@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Guldborgsund, guldborgsund@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 173,
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nord og
Hyllekrog -Rødsand**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 152		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitlavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålsø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Rigkær (7230)	Bøg på mor (9110)
	Bøg på muld (9130)	Bøg på kalk (9150)
	Ege-blandskov (9160)	Skovbevokset tørvemose* (91D0)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Eremit* (5380)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Stor vandsalamander (1166)
	Gråsæl (1364)	Spættet sæl (1365)
	Marsvin (1351)	Bredøret flagermus (1308)
	Damflagermus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Bøg på kalk (9150) er ikke tilstede i habitatområde H152. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 82		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sædgås (T)
	Blisgås (T)	Bramgås (T)
	Rørhøg (Y)	Engsnarre (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Trane (TY)
	Klyde (Y)	Hedelærke (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 83		
Fugle:	Skarv (T)	Rørdrum (Y)
	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Sædgås (T)	Bramgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Hvinand (T)
	Lille skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Stor skallesluger (T)	Rørhøg (Y)
	Plettet rørvagtel (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 85		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Grågås (T)
	Bramgås (T)	Skeand (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Toppet skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 86		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Taffeland (T)
	Troldand (T)	Hvinand (T)
	Havørn (TY)	Stor skallesluger (T)
	Rørhøg (Y)	Klyde (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Engsnarre (Y) er ikke tilstede i fuglebeskyttelsesområde F82. For trækfuglene er følgende fugle ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: skarv (T) og blishøne (T) i fuglebeskyttelsesområde F83 samt stor skallesluger (T), hvinand (T) og havørn (T) i fuglebeskyttelsesområde F86. De nævnte fugle er dog på udpegningsgrundlaget i andre fuglebeskyttelsesområder i Natura 2000-området bortset fra skarv, der derfor ikke gennemgås yderligere.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

Bilag 4: Drift og pleje

Førstegangspleje

Førstegangspleje er et éngangsindgreb, som skal gennemføres, inden den vedvarende pleje kan gå i gang og omfatter følgende:

- Området gennemgås for vedplanter, og der sker rydning af eventuelle buske og træer. Materialet fjernes fra området.
- Forekomster af invasive plantearter, fx kæmpe-bjørneklo, gyldenris eller lignende, fjernes.

Drift:

Den vedvarende pleje er den efterfølgende drift af arealet, der dels skal sikre indsatsen fra førstegangsplejen, og dels bidrage til at området udvikler sig som planlagt, herunder at lav vegetation kan udvikles og fastholdes.

År 1 - 10

- Årlig slåning, hvor det afslåede materiale fjernes fra arealerne, så det ikke når at blive omsat og virke som grøngødning. Ved årlig slåning sker dette ca. midt juli til august.
- Invasive plantearter, fx kæmpe-bjørneklo, gyldenris eller lignende, eftersøges og fjernes.
- Med 3 – 5 års mellemrum gennemgås området for eventuelle vedplanter, der fjernes.

Efter år 10

Når området tegner til gunstig udvikling med strandeng eller eventuelt opfylder kravene hertil jf. naturbekendtgørelsen omlægges arealet til § 3-beskyttet natur.

Overvågning

- Området anbefales gennemgået og kortlagt indledningsvist mhp. konkretisering af førstegangspleje.
- Området anbefales overvåget hvert 5. år mhp. naturudvikling og opfølgning af plejetiltag, evt. i samarbejde med Guldborgsund Kommune.

Usikkerhed

Som nævnt tidligere er det yderst usikkert, om arealet vil blive oversvømmet med saltvand, da det ligger umiddelbart tæt på kanaliseret grøft/vandløb med sluse, og der er dige mod kysten. Derfor er tiltag, der øger oversvømmelse med saltvand i området nødvendige, hvilket forudsættes håndteret af Guldborgsund Kommune og koordineret med Vejdirektoratet, da dette har betydning for erstatningsarealets udvikling og driften af området.